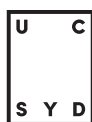

Guide til læsning på egen hånd

**Fælles om
faglig læsning
og skrivning**

Guide til læsning på egen hånd

Hvad er det?

Guide til læsning på egen hånd handler om skriftligt at guide elever/studerende igennem fx deres forberedelseslæsning. Tænk på det som en hånd i ryggen, når de sidder derhjemme og skal til at læse.

Hvordan gør man?

Vi har lavet en skabelon til en guide (se næste side), som du enten kan lægge ud til dine elever/studerende sammen med de tekster, du giver dem, eller lade dig inspirere af, når du skriver beskeder til dem, fx på jeres læringsplatform.

Hvorfor skal man gøre det?

En læseguide hjælper elever/studerende til en bedre forståelse af de tekster, de læser i fagene, og samtidig træner den dem i at tilgå tekster på måder, så de lærer mest muligt af dem (Bremholm et al., 2020)¹. ”Når man får en tekst, så kan det nogle gange være svært. Skal jeg fokusere på pointerne, eller skal jeg fokusere på teoretikeren, eller skal jeg fokusere på tidslinjen?” (Studerende i projektet).

Hvad skal man være særlig opmærksom på?

Det er vigtigt, at guiden ikke bliver en stor læseopgave i sig selv, også hvis man ikke vedlægger guiden, men kun bruger den til inspiration til dét, man skriver på sin læringsplatform. I projektet har vi haft gode erfaringer med at fokusere på punkt-opstillinger, så der opstår en meget tydelig to-liste.

Læseformålet skal altid være tydeligt og konkret: Hvad skal man kunne gøre, når man har læst teksten? Hvornår har man gjort det, man skulle? Derudover kan man finde vejledning i brug af læseguides hos Bremholm (2015)².

1 Bremholm, J., Buch, B., & Lützen, P. H. (2020). *Bedre tekstlæsning på ungdomsuddannelserne: Strategier og læseguides*. Dafolo.

2 Bremholm, J. (2015). *Læseguide – hvad, hvorfor og hvordan*. Nationalt Videncenter for Læsning. Kan findes her: [laeseguidehaefte.pdf](#)

Læseguide

Læseformål: Når du har læst teksten, skal du kunne ...

1	Tekstens titel
2	Sidetæl
3	Skal læses til xx
4	Kig siderne igennem og læs underoverskrifter, billedtekster, tekst til modeller, evt. cases/ praksisfortællinger Skriv, hvad der især fangede din opmærksomhed
5	Hvad ved du om emnet? Skriv x antal stikord
6	Tjek, om der er en opsummering/afrundning sidst i teksten
7	Læs
8	Læg især mærke til teksten/citatet side xx
9	Genfortæl/skriv med egne ord citatet/afsnittet side xx
10	Friskriv i x min: Hvad har jeg lige læst om?

Læseformål og punkt 1-3 udfyldes af underviseren, i hvert fald i starten.

Man kan godt blive fristet til at hoppe over den her, men det er nok faktisk det allervigtigste! Når målet er klart, bliver det nemmere for læseren at finde en vej, der giver mening. Det man skal kunne, kan fx være:

- > Diskutere emnet med en sidemakker
- > Bruge begreberne X og Y mundtligt og skriftligt
- > Bruge hovedbegreberne til at forstå dine oplevelser i praktikken i et nyt lys
- > Identificere de 5 vigtigste teoretiske begreber
- > Forklare hvad teoretiker X mener med Y
- > Analysere X ud fra modellen på side 13
- > Osv.

Skriveopgaven her, og skriveopgaverne generelt, er medtaget dels for at lade de studerende opnå større forståelse gennem selvstændig produktion og dels for at hjælpe dem med at få noter, de kan vende tilbage til senere. Hvis man ikke ønsker et skriftligt aspekt, kan det i stedet være korte dialogopgaver med medstuderende.

Det skriftlige aspekt 'forstyrrede' de studerende i vores projekt lidt mere end resten af guiden, fordi det var uvant, og fordi de ikke helt forstod pointen. Hvis man medtager skriveopgaver, skal man derfor nok være indstillet på, at det kræver begrundelse, og at det kan tage lidt tid at vænne sig til.

Her kunne det også være: "Læg især mærke til begreberne 'X', 'Y' og 'Z'".

Giv eleverne/de studerende en instruktion, så de ved, hvad de skal med citatet/begrebet, fx:

- > Sammenlign med det, vi talte om i sidste uge.
- > Sørg for, at du kan huske begrebet.
- > Forklar begrebet for dig selv eller andre.
- > Giv et konkret eksempel, hvor det passer på.

Man behøver ikke have alle punkter med hver gang. Slet dem, der ikke skal bruges, eller marker dem der skal bruges, med en farve.

Læseguide

Læseformål: Når du har læst teksten, skal du kunne ...		
1	Tekstens titel	
2	Sidetal	
3	Skal læses til 	
4	Kig siderne igennem og læs underoverskrifter, billedtekster, tekst til modeller, evt. cases/ praksisfortællinger Skriv, hvad der især fangede din opmærksomhed	
5	Hvad ved du om emnet? Skriv stikord	
6	Tjek, om der er en opsummering/afrundning sidst i teksten	
7	Læs 	
8	Læg især mærke til side	
9	Genfortæl/skriv med egne ord side	
10	Friskriv i min: Hvad har jeg lige læst om?	